

# TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

## ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.  
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.  
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la  
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 37

Correspondențele sunt a se adresa la  
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Poplăcei Nr. 37.  
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

## INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori  
15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.  
pentru fie-care publicare.

## Prenumeratiune nouă

la

### „TELEGRAFUL ROMÂN“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Aprile-Iunie al anului 1892, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asignațiuni postale (*Posta utalvány* — *Post-Anweisung*.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al postei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Martiu 1892, să-și înnoiască abonamentul, pentru-că altfel espeditura va fi silită a sista espedarea foiei\*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

\*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fișii de adresa dela abonamentul ultim.

Sibiu, 27 Martiu, 1892.

Între multele noastre necazuri nu odată trebuie să dăm pept cu atacurile, cari se fac în presă asupra instituțiilor noastre culturale. Nu odată am fost nevoiți să ne apărăm școlile noastre de asemenea atacuri făcute parte în presa noastră, parte în presa străină, atacuri făcute totdeauna cu scopul de a calomnia, de a discredita școlile, de a le slăbi temelii, de a prepara opiniunea publică pentru momentul, când acelor școle li se va da lovitură de marte.

Cine a urmărit cu atențiune dezvoltarea curentului cu magiarizarea în statul nostru, acela a putut observa, că prima lui îngrijire a fost și este delaturarea institutelor românești, ca în lipsa acelor mai cu ușurință să se poată ajunge la ținta dorită, și paralel cu delaturarea lor crearea de școle după recepta modernă, care țintesc deodată la două lucruri: magiarizare, și scoterea poporului de sub influința bisericești.

Pornirea această stricăcioasă în prima linie bisericești noastre, poporului nostru românesc, și în linia a doua stricăcioasă statului, alimentată de politica specială a guvernului nostru, se pronunță tot mai ațâș, și omului cugetător i se impune ore cum impresiunea, că se apropie timpul, când școlile

noastre românești vor fi espuse la cercarea cea mai grea, și va trebui să ne tragem bine sēma, cum și între ce condițiuni mai putem conserva institutele noastre culturale, cum — și sub ce forme vom mai putea ocroti sub ochii bisericești mame pe aceste fice candidă, pe cari până acuma le-au pădit ca pe ochii din cap, și cari sunt amenințate de a fi aruncate în valurile lumii fără a mai priveghia asupra lor ochii de argus ai bisericești

Sub impresiunea atacurilor îndreptate în general asupra școlilor românești am primit și noi pastorală prelaților bisericești greco-catolice române din patria noastră, pastorală adresată clerului și poporului credincios al acelei bisericești. Și pe cât de mare ne-a fost bucuria, că episcopatul bisericești greco-catolice ese din reserva de până acuma pentru apărarea școlilor, pe atât de mult ne am desamăgit în așteptările noastre, căci pastorală de care vorbim chiar și în cestiunea institutelor culturale se pune pe un exclusivism confesional, și intonează cu atâta ostentațiune mēntuirea numai și numai dela școlele și biserica catolică, atât de tare accentuează rădăcirea tuturor acelor, cari nu se țin de biserica greco-catolică, încât această provocare tocmai între criticele împregiurări de aji mai ales în o asemenea pastorală de postul mare noi nu o putem nici pricepe.

Dar nu această desamăgire a noastră, cari credeam că tocmai în aceste zile de tot critice pentru instituțiile noastre culturale vom putea face din nou inițiativa pentru salvarea școlilor noastre poporale, nu această desamăgire e motivul principal al acestui articol.

Vom să îndigimăm la atacul îndreptat de către diarul „Koložsvár“ din Cluș în contra gimnasiului nostru din Brașov, atac pe care nimica nu-l justifică, de cât dădă curentul de aji de a săpa împrijiurul pomilor din grădina noastră culturală nu cu scopul de a promova prosperarea lor, ci de a le tăia rădăcinile, ca cu atât mai ușor să se prăpădescă.

Denunțarea e făcută contra eforiei dela școlile noastre din Brașov, contra actualului director, care după cum susține denunciarea nu e calificat, nu ține disciplină, mai pe sus de toate că nu e crescut în Budapesta, și nu scie ungurește.

Ca urmare se atrage atențiunea ministrului nostru de culte asupra acestui institut, ca el să pună lucrurile în rēnduella la această școală românească.

Calumnia tot calumnia rămâne, dar ea totuși prinde.

scurt timp, ar dori clipita, în care să se poată pleca ără sub jugul obicinuit, de și adese pot fi momente, în care ar avea plăcere să se scuture de el.

Sunt diferite grade de robie pentru bărbați. Cea mai ușoară formă e, când femeia își spune franc dorința, și cere împlinirea ei. Mai grea e, când ia întrăjutor rugămintele și eventual și lacrimi. Cea mai grea formă însă este aceea, când bărbatul este de părere, că își are propria sa voință, și purtat de fire invizibile, esecută numai aceea a nevestei sale. Astfel de esemplare așa sunt de pătrunse de credința în puterea lor, încât tocmai între ele affi cele mai mari batjocuritoare despre eroii pantofului, fără ca ele să scie, că însăși rangează în categoria acelor Aceștia sunt cei necurabili.

Intr'o serată la care am fost nu demult, mi s'a oferit un admirabil tablou de domnia absolută a papucului. O damă se simți atinsă de o observare nevinovată a altei dame de un nou faon de pălărie, despre care dicea această că se potrivește numai pentru fete tinere de tot, pe când și dēnsa avea asemenea pălărie. Deodată deveni indispusă, și aruncă bărbatului seu, care juca cărți în apropiere una din acele priviri, a căror efect ni-l putem explica numai de când ni sunt cunoscute minunile hypnotismului. Efectul acestei priviri asupra sērmanului bărbat a fost grozav.

Se vedea, că șede ca pe ace și deabea pōte aștepta, ca să isprăvescă partia Atunci se escusă la

Programa se esecută cu vigōre. După Năsēnd Beiușul, după Beiuș Brașovul. Sus se avem inimile, căci zile grele ne amenință.

## Revista politică.

În dieta ungară se continuă desbaterile speciale asupra bugetului.

Desbateri mai inflăcărâte s'au aprins la titlul despre curtea regală. Opoziția voescă o curte regală magiară deosebită, care se fie în Budapesta. În tot decursul desbaterii despre curtea regală ministrul președinte a rămas de tot rezervat, nerefectând nici măcar la observările, ce i-se adresau personal. Acesta a fost bătător la ochi și-a dat ānsă la diferite interpretări.

Se vorbește chiar, că și în un consiliu de ministri cestiunea curții a dat ānsă la încordate discusiuni, și ministrul Szapáry a fost maiorisat, susținēndu-se cel puțin deocamdată ideea unei curți regale magiare.

Tot așa s'a continuat discusiunea la titlu despre cabinetul de cancelarie, contra căruia a vorbit I. Horváth și D. Pázmándy, constatând acesta, că între 27 oficiali numai trei sunt magiari. Ministrul Szōgyény le a răspuns, că cancelaria are să se reducă direct la persōna monarhului, căci dēnsul dispune și cestiunea nu e dar politică.

La titlu „erogate comune“ D. Pázmándy combată acest titlu deōre-ce pentru Ungaria nu esista un ministeriu al casei împărătesci. Ungaria nu e din destul reprezentată în ministeriul comun, omenii țin mai mult la vechile tradițiuni austriace. Chiar nici primațiul ungar n'are din cauza această nici o ingerință la curia papală, deōrece în decretul de demunire al primatului numirea „Ungaria“ nici nu obvine. La titlul acesta a mai vorbit Beōthy, carele combătū pe Pulschy. I. Horváth vorbi pentru îmbunătățirea îngrijirii soldaților. —

Alegerile scrise în Bucovina pentru ziua de 4 Aprile au dovedit un triumf al romānilor. În toate cercurile electorale, unde comitetul național a candidat romāni au reușit, candidații comitetului, afară de cercul Cernăuți, unde în urma ingerințelor și agitațiunilor ne mai pomenite, candidatul romānilor n'a putut întruni maioritatea voturilor. Alegerea această însă a fost îndată protestată. De altfelu la toate alegerile s'au făcut mari presiuni din partea guvernului, cu toate acestea romāni s'au dovedit de astădată tari. —

## FOIȚA.

### Sub papuc.

Ele e sub papuc! De câte ori nu se aude în viață întrebuițându-se espresionea această la omeni, de cari nimeni n'ar presupune, că au trecut pe sub jugul caudinic, adevă, că și-au dat libertatea la o domnie absolută, care nu suferă nici o contradicere și care suprimă dela început cu totă puterea și cea mai mică încercare de felul acesta.

Prisonierii romanilor trebuiau să treacă pe sub un lemn în formă de furcuță, care se numea jugul caudinic. Elvețienii din evul mediu trebuiau să se închine la pălăria guvernului Gessler; ără simbolul domniei femeilor din vremea noastră este papucul, simbolul robiei pentru bărbat, după cum afirmă preinșii cunosători ai referințelor moderne sociale.

De cele mai curioase ficțiuni ale timpului nostru se ține, că compățitim pe omeni pentru anumite curiosități, cu toate că suntem conșinși, că ei se află foarte bine pe lângă ele, și este încă întrebarea dacă nu se țin și așa numiți eroii pantofului de această categorie. Eu sciu, că prin această țicere comit un fel de eresie cătră propriul meu secs, dar observațiunile mele m'au învățat, că lucrul stă în faptă așa, și că cea mai mică parte din cei cari stau sub sceptrul femeii ar dori să-și dobândescă ără libertatea, și și dacă s'ar împărtași de ea pe

tovarășii sei că durere mare de masea, veni la ne vastă sa și o întrebă, dacă vrea se mērgă acasă, că el nu se simte bine. Nu trecură cinci minute, și părechia era dusă. Un erou mai bine dresat nu mi a mai dat de ochi. Și acesta nu era un om fără putere de voință, sau fără caracter; el stă în fruntea unei interpretări mari, pe care o scie conduce cu mână sigură. Față de femeia sa însă n'are arme, ca și un rēșboinic, care fie cât de grōznic la luptă însă când depune armele și armatura . . . . . este un om ca și ceilalți, a cărui inimă e accesibilă chiar și pentru cele mai slabe săgeți.

În necontestabila domnie esistentă a femeii asupra bărbatului, care este de privit ca un op al civilizațiunei noastre, zace un moment moral, care nu trebuie nici de cum desconsiderat. Numai la cei superiori în cultură, ființe nobilitate prin simțeminte mai fine se află această supunere benevolă a forței sub gingășie. Victor Hugo a adus în această privință o iconă admirabilă. Un leu, după care vēneză întrēga armată a unui rege, nimicesce jumătate din ea, și pe ceilalți îi alungă. Mānios de injuria, ce i s'au făcut, regele pustiei intră în cetatea, care era părăsită de locuitori, fuge prin stradele cele pustii, și intră în palatul regelui, spre al jertfi pe el și pe ai lui māniei sale.

Dar și locuitorii palatului regal s'au mântuit prin fugă, și numai în ultima odaie află el o ființă vie, un copil în lēgānul seu, care ridică amenințător degetul spre el. La această priveliște dispăre mānia







|                        |              |
|------------------------|--------------|
| Translatuș:            | 4 fl. 50 cr. |
| Dăna Maria Subotelean, | 20 „ — „     |
| Domnul Simeon Bodea,   | 1 „ — „      |
| „ Vasiliu Flori,       | — „ 50 „     |
| de tot:                | 26 fl. — cr. |

li-se exprimă din partea comitetului profundă mulțămire protocolară, care se decide a se publica în foia oficială „Biserica și Școala“.

Având comitetul cunoștință despre trecerea la cele eterne a domnei Ana Stefu, soția domnului N. Stefu învățătoriu în Arad, care a fost membru a reuniunii și a conlucrat la scopul nobil al reuniunii.

Exprimă condoliință protocolară pentru pierderea acestei membre și decide: ca fetița ei, Ersilia Stefu eleva școlii de fete se primescă instrucțiune în școală gratuit estimp.

Despre ce se încunoscintă dl N. Stefu prin estras protocolariu, precum și domna directoră a institutului.

Pășind reuniunea dela 1 Februarie a. c. în posesiunea casei cumpărate strada Deák Ferencz Nr. 27, și abdicându-se tuturor locuitorilor locuințele pe 1 Martie a. c. ca atunci să se potă acolo transpune școala, sunt de lipsă unele reparaturi.

Cu privire la cari comitetul decide:

A se face reparatura neapărată de lipsă, înainte însă e a se ruga domnul inginer Paul Rozvan, se binevoiască a cerceta cu de amănuntul toate localitățile și a și espune opiniunea ca expert

Despre ce se avisază dl Paul Rozvan prin estras protocolariu.

Ne mai fiind alte obiecte, ședința se ridică la 6 ore și protocolul se autentică. D. c. m. s. Aurelia Beleşiu m. p. presidentă. Dr. Georgiu Plopu m. p. secretariu

Pentru autenticitate:

Aurelia Beleşiu,  
presidentă.

Dr. Georgiu Plopu,  
secretariu.

### Convocare.

Pe baza concluderilor comitetului central din 7 Aprilie n. a. c. și în conformitate cu § ul 20 din statute, am onorea a convoca

#### IV. adunare generală ordinară

a „reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“ la Boița pe 7/19 Aprilie a. c. la 11 ore dimineața.

#### Program :

1. Presentarea raportului general al comitetului central. a rațiunilor pe anul 1891 și a proiectului de buget pe 1893.
2. Propuneri eventuale din partea membrilor.
3. Discurse despre fânețele de la munte, tovarășii agricole și altele.
4. Autenticarea protocolului ședinței.
5. Încercări practice cu unelte și mașini agricole.

Sibiiu, 7 Aprilie n. 1892.

Eugen Brode,  
president.

— Pe Dumineca Tomei (12 Aprilie v.) a. c. la 8 ore a. m., se convoca prin acesta prima adunare generală a învățătorilor aparținători despărțământului Cohalm, care se va ține în localul școlii rom. gr. or. din comuna Cața, cu următoarea

#### Programă:

1. Deschiderea ședinței prin presidiu.
2. Cari sunt folosele reuniunilor învățătoresci?

lui libertate și tron, au fost fapta ei, ceea ce e o dovadă că domnia pantofului nu duce totdeauna la bine, și că sunt casuri în cari și ea ca și ori care altă domnie la un sfârșit înfricoșat

Acăsta însă numai atunci se întâmplă, când ea se întrebuițază rău, și trece peste marginile pre cari însăși natura le-a tras femeiei. Cât timp domnia papucului se mărginesc la domeniul interior al casei, cât timp lucră în cercul propriu și și valorizează influința binefăcătoare acolo, unde bărbatul, din cauze psihologice și din alte cauze, de care în prima linie se ține lupta pentru existență n'are loc, aceea ce se numește domnia femeiei va fi atât pentru el cât și pentru înțregă familia o mare binefacere. Esistă o mulțime de lucruri mici la aparență însă foarte importante, ba neapărat de lipsă, la care bărbatul nu poate cugeta absolut de loc; toate acelea mii de lucruri, dela care atârna buna afare fizică și de aceea și liniscea sufletescă și recreațiunea bărbatului, ele cad exclusiv în terenul de stăpânire al femeiei, și acestea sunt nevedutele dar trainicele ațe, cu care cel mai tare bărbat este legat de carul triumfal al femeiei, ca Gulliver în țara liliputanilor.

Jean Jacques Rousseau, care s'a ocupat cu cele mai înalte probleme ale omenimei, depindea în privința bunei sale afări phisice cu totul dela găzdoia sa, renumita Theresa. Tot așa sta lucrul la Schopenhauer, inamicul declarat al femeilor, care scria cele mai veninoase diatribe contra femeilor, era însă aproape

Ce cauze zădărnicesc ajungerea acestui scop și cum s'ar putea delătura scăderile? de Ioan Roșca învăț. în Ungra.

3. Cari sunt avantajele, eventual defectele instrucțiunii religioase din școlile noastre din punct de vedere confesional? de Ioan Mihu învățătoriu în Valendorf.

4. Care e procedura cea mai potrivită pedagogică față de un elev mincinos și față de unul lenes? de Avram Nicolescu învățătoriu în Merchéș.

5. Metodul cântului bisericesc și național și cari ar fi cele mai potrivite poezii naționale pentru școlile noastre? de Naftanail Pulca învăț. în Stena.

6. Ce înțiruri va avea asupra școlilor noastre confesionale noul proiect despre salarisarea învățătorilor? de George Andron, învăț. în Mateiaș.

7. Incassarea tacselor.

8. Raportul cassariului.

9. Raportul bibliotecariului.

10. Constituirea pe un nou period de 3 ani.

11. Propuneri diverse.

Din ședința comitetului despărțământului, ținută în Cohalm, la 23 Martie v., 1892.

Nicolau D. Mircea,  
prot. și președ.

George Andron,  
secretariu.

### Fundațiunea Ioan Popescu.

În fundațiunea „Ioan Popescu“ au intrat următoarele contribuiri benevole:

|                                   |                |
|-----------------------------------|----------------|
| Translatuș                        | 168 fl. 90 cr. |
| Ioșif Goga, paroch, Rășinari      | 5 „ — „        |
| Societatea „Andrei Șaguna“ Sibiiu | 20 „ — „       |
| Ilie Cucuiian, paroch, Inuri      | 1 „ — „        |
| Ioan Muntean, „ Gârbova           | 1 „ — „        |
| Ioan Macsim „ Ighiu               | 1 „ — „        |
| Ioan Hannia, director sem. Sibiiu | 10 „ — „       |
| Moise Laslău, paroch Feneș        | 2 „ — „        |
| Suma                              | 208 fl. 90 cr. |

### Varietăți.

\* (Manevrele cele mari.) Programul pentru manevrele cele mari s'a statorit. Manevrele cele mai mari se vor ține în Galiția la Przemyr și Lemberg cu corpurile 10 și 11 de armată, făcându-se și alte concentrări de trupe. La Przemyr vor premerge în decurs de 6 zile pe la mijlocul lunii lui August manevre de fortăreță.

\* (Congres sârbesc.) Patriarchul sârbesc George Brancovici a conchemat comisiunea permanentă a congresului bisericesc sârbesc pe 4 Martie a. c. După ce se va termina pertractarea obiectelor puse la ordinea zilei se va conchiama congresul. Întrunirea congresului se va face între Paști și Rusale și se va pune spre desbatere proiectul de organizațiune, care conține 600 §§-ii. De pe acum se presimte, că discușiunile vor fi foarte animate, deoarece elementul mirean nu e mulțămît cu proiectul.

\* (Maltratări în armată.) Tribunalul militar din Pojon a condamnat la arest de 4 luni pe locot. în rezervă Árpád Papay din cauză, că în decursul serviciului activ a maltratât pe soldați.

\* (Cas de mörte.) Învățătoriu nostru din Cristian, dl Nicolau Șurean cl. abs. a îndurat o grea pierdere prin mörtea scumpei sale soții Iuliana Șurean născ. Crețar, carea în etate de 22 ani, după

desperat când găzdoia sa, o flință cu totul stricată, mincinosă și hōță, fiind odată indispusă, nu putea să-i dea halatul și ciubucul.

Din toate esemplele acestea se poate vedea, că bărbatul în anumite casuri nu poate fi independent, și de ore ce natura însăși a avisat pe bărbăți, de a fi stăpâniți de femei, atunci totuși este mai bine, a sta sub pantoful mititel al propriei neveste, pe care nu numai o iubim și stimăm, dar de care ne legă și legături de adevărată iubire, cari din și în și devin mai tari, de cât a lăsa stăpânirea noastră în mâinile unor ființe, care nu sunt capabile a înțelege comorile de abnegațiune și de sacrificii, pe cari într-o căsătorie fericită le aduce fie-care parte filnic celeilalte. De aceea nimeni să nu invidieze pe femeile pentru stăpânirea lor peste bărbăți, contra căreia nici un om cugetătoriu nu se va împotrivi, cât timp va rămâne ea în marginile cuvenite. Este cel mai mare merit al femeiei, că cu totă debilitatea ei relativă i-au succes, a se avânta până a deveni stăpânitoare bărbatilor, căci ea pută acăsta numai prin o mulțime de calități nobile, sublime. Papucul în acest sens este nu numai semnul de stăpânire al femeiei, ci și simbolul păcii din casă, și unde acesta este plantat cu tot dreptul, acolo se poate asculta cu sange rece batjocurile acelor inimi ai femeilor și a căsătoriei, care vorbesc de el, ca orbul despre colorii.

Traducere de O. V.

grele suferințe, și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului în 24 Martie v. a. împertășită cu s. taine.

Rămășițele pămăntesci ale scumpei și neuitatei defuncte s'au înmormântat Joi în 26 Martie v. a. c. la 3 ore p. m. în cimiteriul bisericii greco-orientale din Cristian. Cu inimă frântă de durere aduce jalnica familie acăsta tristă seire la cunoștința tuturor consăgenilor, amicilor și cunoscuților.

Fiei țărina ușoră!

\* (Starea sămănturilor în România.)

De câte va zile timpul s'a făcut frumos. Căldura de primăvară, mai cu sēmă în cele două din urmă zile ale săptămănei trecute, a înviat vegetațiunea în toate părțile țării. Munca câmpului a început pretutindeni în cele mai bune condițiuni și cu o mare activitate, spre a se câștiga timpul pierdut prin vremea rea. Sămănturile de tōmnă, după scirile sosite la ministeriul agriculturii, înfățișază în totă țara cel mai frumos aspect.

### Program

pentru al cincilea tērg de vite cornute de prăsilă periodic subvenționat de comitatul Sibiiu, ce se va ținea la Sibiiu Sămbătă în 30 Aprilie 1892 și va fi împreunat cu distribuire de premii.

1. Pentru ridicarea prăsirei de vite și pentru înlesnirea vënderei se arangiază la Sibiiu în 30 Aprilie a. c. un tērg de vite de prăsilă subvenționat de comitatul Sibiiu. La acest tērg se vor împărți premii și diplome de laudă.

2. Tērgul de vite de prăsilă din est an se estinde numai asupra vitelor cornute (inclusiv bivolii) și se vor admite numai vite de prăsilă ce aparțin următoarele rase:

- a) bovine de rasă pingau originală;
- b) vite feminine din încrucișări cu bovine de rasă pingau și indigenă, încât aceste au notele caracteristice ale încrucișării cu rasa pingau;
- c) bovine de rasă indigenă;
- d) bivoli.

Incrucișări masculine precum și atari corcitură a căror descendență din rasa pingau nu se poate cunoșce sigur, mai departe vite îngrășate, sau cari au devenit incapabile pentru prăsilă sau sunt din alte cauze nemai acomodate pentru scopuri de prăsilă nu se vor admite la tērg.

3. Tērgul se va ține cu ocaziunea tērgului de vite de primăveră și anume Sămbătă în 30 Aprilie a. c. pe locul anume destinat în tērgul de vite în Sibiiu.

Tērgul se va deschide în 30 Aprilie la 9 ore dimineața și se va închide la 4 ore după amiază. Împărțirea premiilor va ave loc la 11 ore a. m. Înainte de terminarea premierei nu este permis decât cu învoirea dată în mod excepțional de comitet, a scote vitele din tērg.

4. Primirea vitelor se face în 29 Aprilie în decursul înaintea amezii dela 8 ore dimineața încolo și se închide la 11 ore a. m.

În ziua primirii vitele trebuie ținute până la 5 ore d. a. la locul destinat. În acest timp juriul face clasificarea vitelor. În ziua primirii este interzisă intrarea publicului pe piața tērgului și ori-ce tērguili.

În ziua tērgului adică la 30 Aprilie urmăză mănarea vitelor între orele 8 și 9 dimineața și numai acele vite au permisiunea intrării, care au fost admise în ziua premergătoare.

5. Vitele din Sibiiu sunt a se mănă preste podul de cătră ulița lungă; vitele din afară se mănă pre lângă drumul la tērgul de cai.

Mănatul vitelor la tērg și dela tērg rămâne în grija proprietarilor și se face pe chieluiala și în risicul lor.

6. Fiecare vită se fie însoțită de pasportul recerut și încât e posibil de dovada vârstei și de un certificat, din care este evident că vita se află de 3, an în posesiunea esponențului.

7. Anunțarea înainte a vitelor de espus este recomandabilă însă nu condiționează admiterea. Anunțarea se face pe formulare edate de comitetul pentru tērg, formularele se găsesc la toate primăriile din comitat. Anunțarea îndeplinită încă nu îndreptățește admiterei vitei la tērg.

8. Admiterea la tērg: Despre admiterea unei vite decile în țata locului comitetul numit în ziua primirii (29/IV.) Admiterea se condiționează dela facultatea vitei preste tot a fi aptă la prăsilă, dela lipsa scăderilor deosebite, dela curățenia și dela îngrijirea ce i-s'a dat mai ales. Încontra hotărârii pentru admitere sau pentru refuzare nu încap recurs.

În cazul admiterei fie-care vită se însemnă cu numărul locațiunii și numai la locul designat ea poate se fie postată. La același loc trebuie să se posteze și în ziua tērgului. Ta urii, cari nu sunt cu totul blândi, trebuie provăduți cu verigă la nări.

Espunerea se face după următoarele despărțăminte principale: A) rasa curată pingau, B) încrucișări de pingau C) rasa indigenă; D) bivoli, despărțămintele principale se impart în subdespărțăminte după I. tauri, II. tăurenici, III vaci, IV vițele. În despărțământul B. nu au loc subdespărțămintele I. și II.

10. Tacsă anumită de espofițiune nu se plătesce. Însă și esponenții tērgului de vite de prăsilă sunt datorți a plăti tacsese de tērg obicinuite, ce se cuvin orașului Sibiiu.

11. Sub durata tērgului e dator esponențul se porțe de grije de vitele sale încât pentru hrana lor și cele ce le-ar mai fi lor de trebuință. Sunt însă angajați un număr suficient de îngrijitori, cărora li-se pot lăsa vitele în grije; acești îngrijitori pot fi incredințați și cu primirea ofertelor de cumpărare.

12. Fie-care vită espusă trebuie se fie de vëndare: prețul ei trebuie numit în forma hotărâtă de proprietariu încă la admiterea vitei, prețul se face evident pe etichetele afișate. În prețul ficsat trebuie să se vëndă la tot cazul vită cumpărătorului, ce s'a anunțat în locul prim. Proprietariului îi stă în voe a mai lăsa din prețul numit. Fie-care cas de vindere împreună cu prețul vëndării este a se aduce îndată la cunoștința comitetului.



13. La dorința proprietarilor de vite în calitate mai bună se vor aranja pentru o mică despăgubire licitațiuni publice a vitelor aduse la târg. Licitațiunile se vor ține pe locul târgului începând dela 2 ore d. a. prin comitet. Prețul de strigare se statorosește prin proprietariu, dar nu pôte fi mai mare decât cel anunțat.

14. In est an se vor împărți diplome de laudă în număr nelimitat și următoarele premii în bani gata în suma totală de 370 fl.

#### A. Bovine de rasă pincgau curată:

- I. Tauri de prăsilă de 1½—4 ani: 1 premiu à 20 fl. 1 premiu à 15 fl., 2 premii à 10 fl.
- II. Tăurenci dela 1—1½ ani: 2 premii à 10 fl., 2 premii à 5 fl.
- III. Vaci dela 3—6 ani: 1 premiu à 15 fl., 2 premii à 10 fl.
- IV. Vișele dela 1—3 ani: 2 premii à 10 fl. 2 premii à 5 floreni

#### B. Incrușișeri cu bovine pincgau:

- III. Vaci dela 3—6 ani: 1 premiu à 10 fl., 3 premii à 5 fl.
- IV. Vișele dela 1—3 ani, 3 premii à 5 fl.

#### C. Bovine de rasă indigenă:

- I. Tauri de prăsilă dela 2—5 ani: 1 premiu à 20 fl. 1 premiu à 15 fl., 2 premii à 10 fl.
- II. Tăurenci dela 1—2 ani: 2 premii à 10 fl., 2 premii à 5 fl.
- III. Vaci dela 3—6 ani: 1 premiu à 15 fl., 2 premii à 10 fl.
- IV. Vișele dela 1—3 ani: 2 premii à 10 fl., 2 premii à 5 fl.

#### D. Bivoli:

- I. Tauri dela 2—5 ani: 1 premiu à 10 fl.
  - II. Tăurenci dela 1—2 ani: 1 premiu à 5 fl.
  - III. Vaci dela 3—6 ani: 1 premiu à 10 fl.
  - IV. Vișele dela 1—3 ani: 1 premiu à 5 fl.
- Bivolence, cari în sensul atestului oficios a fâtat în contin în decursul mai multor ani, sunt preferite  
Diplome și premii numai acelor posesori de vite li se pot conferi, cari sunt domiciliati în comitatul Sibiu. Pro

prietarii, a căror vite n'au fost prezente în ziua târgului, și pierd pretensiunea la diplome sau premii, ăr pentru vitele acele, care în aceeași categorie în anul trecut au fost premiate, precum și pentru tauri comunali nu se mai distribuie premiu.

Cel ce concurează cu vitele sale la premii sau diplome trebuie să dovedească cumcă el însuși a crescut vitele sau le posedă de cel puțin ¾ an.

15. Asupra conferirii de premii și diplome decide juriul de premiare conform normelor statorite pentru premiare. Lista vitelor premiate se va publica în ziua târgului la 9 ore dimineața, deasemenea se vor face evident și premiurile pe etichetele fiscate de asupra singuratecelor vite premiate.

16. Proprietarii vitelor premiate sunt deobligați a folosi vitele premiate cel puțin 2 ani spre prăsire, ără dacă le taie sau vënd mai înainte a restitui premiul, când cumpărătorul nu locuesce în acest comitat și nu ia asupra-și acel obligământ.

17. Cercetarea târgului în ziua de târg (30 Aprilie) este fie căruia permise gratis.  
Sibiu, în 21 Martiu, 1892.

Comisiunea comitatului Sibiu pentru cultivarea vitelor.

#### Loterie.

Mercuri, în 6 Aprile 1892.

|             |          |    |    |    |    |
|-------------|----------|----|----|----|----|
| Sibiu:      | 5        | 56 | 41 | 58 | 70 |
| Nr. 140/892 | [47] 2—3 |    |    |    |    |

#### CONCURS.

Pentru întregirea postului de paroch în parochia de clasa a treia Ucea inferioară, protopresbiteratul gr. or. al Avrigului, prin acésta se escrie concurs conform rezoluțiunei Preavenerabilului Consistoriu archidieceșan din 10 Decembre 1891 Nr. 7361 B. cu termin de 30 zile dela prima publicare în diariul „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post computeate în bani dau pe an suma de 403 fl și 20 cr cu

aceea observare, că în sensul otărîrei Preaveneratului Consistoriu metropolitan din 13 Novembre 1891 Nr. 249 M. a treia parte din venitele parochii Ucea inferioară compete preotului suspendat Iosif Oprișiu din Ucea inferioară.

Doritorii de a ocupa acest post de paroch se'și substernă cererile concursuale instruite conform statutului organic și a regulamentului pentru parochii din 1878 la oficiul protopresbiterat gr. or. al Avrigului (posta Avrig, Felek) până la terminul sus indicat.

Avrig, 28 Februaru, 1892.  
Oficiul protopresbiterat gr. or. al Avrigului, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.  
Ioan Cădea, protopresbiter.

Nr. 543/891

[49] 3—2

#### CONCURS.

Pentru îndeplinirea în mod definitiv a postului învățătoresc dela scôla confesională gr. or. din Curtuiș ocupat de present numai provisoriu, prin acésta se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare pe lângă un salariu anual de 100 fl.

Doritorii de a ocupa acest post, au a și substerne rugările concursuale instruite conform legilor în vigôre la subsemnatul oficiu protopresbiterat în terminul deschis.

Deeș, 1 Martiu, 1892.  
Oficiul protopresbiterat al tractului gr. or. Deeș în conțelegere cu comitetul parochial.  
Teodor Herman, protopresbiter.

## Fên!

La Ioan Lutsch Nr. 231 în Agnita se află de vëndare 20—25 cară de fên bun.

Nr. 63

[41] 3—3

#### EDICT.

Nicolae Boeriu din Valendorf, le-  
giutul bărbat al Ecaterinei Baceu,  
asemenea din Valendorf, carele a pără-  
sit cu necredință pe muerea lui le-  
giuită de șese ani de zile fără a se  
sci locul aflării lui, se citeză în con-  
formitate cu rezoluțiunea consistorială  
din 20 Decembre 1891 Nr. 7091 B.,  
ca în termide șese luni dela prima  
publicare a acestui edict în „Telegra-  
ful Român“ să se presinte înaintea sub-  
semnatului oficiu protopresbiterat, căci  
la din contră procesul divorțial urdit  
contra lui din partea mueri sale se va  
pertracta și decide în absența lui.

Cohalm, 27 Ianuaru, 1892.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Co-  
halmului

Nicolau D. Mircea,  
protopresbiter.

Nr. 97/892.

(40) 3—3

#### EDICT.

Maria Bărbășan Roșca din Alba-  
Iulia, care del 2 ani a părăsit cu ne-  
credință pe legiutul ei bărbat Vasile  
Vezan, domiciliat în Micăsasa, fără de  
a se sci locul ubicațiunei ei, se provôcă  
prin acésta, ca în trnmin de 6 luni  
dela prima publicare a acestui edict, să  
se prezenteze la subsemnatul for ma-  
trimonial, căci la din contră se va per-  
tracta și decide și în absența ei pro-  
cesul matrimonial, intentat de bărba-  
tul ei în contra ei.

Mediaș, în 15 Februaru, 1892.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al trac-  
tului Mediașului.

Ioan Chendi,  
adm. protopresbiter.

Szám 1337/892 polg.

[43] 3—3

#### Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék által  
ezennel közzé tettetik miszerint kálbori bir-  
tokos Dorlosa Mozes által beadott kérés foly-  
tán Kálbor közseg határánál általános tagosi-  
tása megengedése feletti tárgyalásra, egy  
ujhatánap 1892 május hó 30 napja d. e.  
10 órája tüzetik ki Kálbor közsegébe, a  
közsegi iroda helyiségebe.

Ezen tárgyaláshoz összes érdekelték  
hirdetményileg azon figyelemztetessel indéz-  
tetnek meg, hogy a meg nem jelenő felek ugy  
tekintetnek mint a kik a tagositásba bele-  
egyeznek.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek.  
1892 márczius 14-én tartott üléséből.

Vén András  
elnök.

Redactor responsabil Nicolau Ivan.

### Banca generală de asigurare mutuală „TRANSILVANIA“.

## Bilanț la 31 Decembre 1891.

| Activa:                                            |            | fl.            | cr.        | Passiva:                                    |  | fl.            | cr.        |
|----------------------------------------------------|------------|----------------|------------|---------------------------------------------|--|----------------|------------|
| Obligațiuni needate                                |            | 190,800.—      |            | Fondul de intemeiere                        |  | 300,000.—      |            |
| fl. 6,500 scrisuri fonciare ale cassei de          |            |                |            | subtrăgându-se amoritsarea                  |  | 10,800.—       | 289,200.—  |
| păstrare d n Sibiu emis. I. . . . .                | fl. 103.   | fl.            | 6,695.—    | Fondul de premii secțiunea I.               |  |                | 22,745.12  |
| „ 32,500 scrisuri fonciare ale cassei de           |            |                |            | Fondul de premii secțiunea II.              |  | fl. 260,399.52 |            |
| păstrare din Sibiu, emis. II. . . . .              | 102.50     | 33,312.50      |            | Fond de rezervă pentru tontine              |  | 65,919.08      |            |
| „ 4,000 scrisuri fonciari ale cassei de            |            |                |            | Transportul premiilor secțiunea II.         |  | 7,061.43       | 333,380.03 |
| păstrare din Sibiu, em. III. . . . .               | 101.50     | 4,060.—        |            | Reservă pentru casuri de mörte însinuate    |  | 1,500.—        |            |
| „ 1,000 scrisuri fonciare ale inst. fone.          |            |                |            | Reservă pentru daune de incendiu însinuate. |  | 4,155.50       |            |
| sibiian, em. I. . . . .                            | 105.—      | 1,050.—        |            | Interese neridicate                         |  | 2,201.44       |            |
| „ 1,000 scris. fone. ale instit. fonciar           |            |                |            | Fondul de pensiuue                          |  | 5,901.11       |            |
| sibiian, em. II. . . . .                           | 104.25     | 1,042.50       |            | Eșcedent rezervat secțiunea I. pro 1889     |  | 865.97         |            |
| „ 6,200 scrisuri fone. ale ins. fonciar            |            |                |            | „ „ „ I. „ 1890                             |  | 1,010.12       |            |
| sibiian, em. III. . . . .                          | 103.—      | 6,386.—        |            | „ „ „ II. „ 1889                            |  | 364.91         |            |
| „ 6,000 scris. fone. ale inst. fonciar             |            |                |            | „ „ „ II. „ 1890                            |  | 670.28         |            |
| sibiian, em. IV. . . . .                           | 102.—      | 6,120.—        |            | Fond de garanță la secția I.                |  | 2,852.19       |            |
| „ 18,700 scrisuri fone. a'e ins. fonciar           |            |                |            | „ „ „ „ II. . . . .                         |  | 3,897.98       |            |
| sibiian, em. V. . . . .                            | 101.51     | 18,980.50      |            | Eșcedent în secțiun-a I pro 1891            |  | 1,470.39       |            |
| „ 20,800 scris. fonciare ale inst. fonciar         |            |                |            | Eșcedent în secțiunea II pro 1891           |  | 721.70         |            |
| ungar 4½% . . . . .                                | 100.50     | 20,904.—       |            |                                             |  |                |            |
| „ 5,000 scrisuri fonciare ale institutu-           |            |                |            |                                             |  |                |            |
| lui fonciar ung 5% . . . . .                       | 100.50     | 5,025.—        |            |                                             |  |                |            |
| „ 5,700 losuri pentru regularea Dunării            | 121.—      | 6,897.—        |            |                                             |  |                |            |
| „ 6,500 scrisuri fonciare a „Albinei“              |            |                |            |                                             |  |                |            |
| em. I. . . . .                                     | 101.50     | 6,597.50       |            |                                             |  |                |            |
| „ 3,500 scris. fonciare a „Albinei“                |            |                |            |                                             |  |                |            |
| em. II. . . . .                                    | 99.50      | 3,482.50       |            |                                             |  |                |            |
| „ 2,800 acțiuni ale „I. căi ferate trans.“         | 201.—      | 2,814.—        |            |                                             |  |                |            |
| „ 300 rentă de hârtie austriacă . . . . .          | 92.60      | 277.80         |            |                                             |  |                |            |
| „ 200 rentă de argint austriacă . . . . .          | 92.30      | 184.60         |            |                                             |  |                |            |
| „ 400 losuri de stat din anul 1860 . . . . .       | 148.—      | 592.—          |            |                                             |  |                |            |
| „ 100 scrisuri fonciari ale băncii ipo-            |            |                |            |                                             |  |                |            |
| tecari ung. 4% . . . . .                           | 115.40     | 115.40         |            |                                             |  |                |            |
| Acții diverse . . . . .                            |            | 1,743.—        |            |                                             |  |                |            |
|                                                    |            | fl. 126,279.30 |            |                                             |  |                |            |
| Efectele fondului de pensiuue:                     |            |                |            |                                             |  |                |            |
| fl. 2,000 scrisuri fonciare ale cassei de păstrare |            |                |            |                                             |  |                |            |
| din Sibiu, em. II. . . . .                         | 102.50     | 2,050.—        |            |                                             |  |                |            |
| fl. 2,500 scriauri fone. ale                       |            |                |            |                                             |  |                |            |
| cassei de păstrare                                 |            |                |            |                                             |  |                |            |
| din Sibiu, em. III. . . . .                        | 101.50     | 2,537.50       |            |                                             |  |                |            |
| fl. 1,000 scrisuri fonciare                        |            |                |            |                                             |  |                |            |
| ale institut. fone.                                |            |                |            |                                             |  |                |            |
| sibiian, em. V. . . . .                            | 101.50     | 1,015.—        |            |                                             |  |                |            |
| Depuneri ale fondului de                           |            |                |            |                                             |  |                |            |
| pensiuue . . . . .                                 | fl. 298.61 | fl. 5,901.11   | 132,180.41 |                                             |  |                |            |
| Portofoliul cambilor . . . . .                     |            |                | 2,198.97   |                                             |  |                |            |
| Imprumuturi pe efecte . . . . .                    |            |                | 10,546.22  |                                             |  |                |            |
| Imprumuturi pe polițe de asigurare de viață        |            |                | 94,525.52  |                                             |  |                |            |
| Imprumuturi pe polițe de tontine . . . . .         |            |                | 6,748.48   |                                             |  |                |            |
| Depuneri la cassa de păstrare . . . . .            |            |                | 880.83     |                                             |  |                |            |
| Pretensiuni la agenturi . . . . .                  |            |                | 66,216.78  |                                             |  |                |            |
| Avansuri la diversi și inspectori . . . . .        |            |                | 5,584.16   |                                             |  |                |            |
| D bitori diversi . . . . .                         |            |                | 32,945.56  |                                             |  |                |            |
| Mobili, table de agenturi și tăblițe . . . . .     |            |                | 11,997.30  |                                             |  |                |            |
| Spese de intemeiere . . . . .                      |            |                | 3,318.08   |                                             |  |                |            |
| Provisiuni capitalisate . . . . .                  |            |                | 57,582.—   |                                             |  |                |            |
| Realitatea în strada Cisnădiei Nr. 5 . . . . .     |            | 43,000.—       |            |                                             |  |                |            |
| Realitate în strada Iernii Nr. 22 . . . . .        |            | 3,316.—        | 46,316.—   |                                             |  |                |            |
| Cassa în numerar . . . . .                         |            |                | 9,096.43   |                                             |  |                |            |
|                                                    |            |                | 670,936.74 |                                             |  |                | 670,936.74 |

Wilhelm Bruckner m. p.

Compturile de sus și bilanțul s'au aflat în consonanță cu registrele respective.

Sibiu, la 17 Martiu, 1892.

Arnold Friedsmann m. p.

Fried. Müller m. p.

Dr. A. Brote m. p.

Dr. Ioan Nemeș m. p.

Editura și tipariul tipografiei archidieceșane.